

ved de tekniske Skoler. Paa et andet Sted i Finantsloven er der foreslaaet en Sum af 11,000 Rd. til begavede og fattige Elever ved Folkehøjskole, og det er naturligvis det, der har tjent mig til Mønter ved Affattelsen af mit Forslag. Medens den sidstnævnte Sum, saavidt jeg skjønner, hovedsagelig kommer Landbefolkningen til Gode, er det min Mening, at denne Sum nærmest skulde komme Kjøbstad- eller Bybefolkningen til Gode, uden at Kjøbstadbefolkningen naturligvis derved bliver udelukket fra at nyde Gode af den sidstnævnte Sum eller Landbefolkningen af den sidstnævnte. Det er det, der har været det ledende Hensyn for mig med Hensyn til Summens Størrelse, men ikke desto mindre tror jeg, man vil finde, at den er sat meget lavt. Dette har jeg gjort med Forsæt, fordi jeg mente, det kun skulde være et Forsøg paa, om dette var en god Maade at understøtte de tekniske Skoler paa. Der er rundtomkring i Kjøbstæderne megen Virksomhed for at oprette tekniske Skoler, men de have i Begyndelsen Udskilligt at kæmpe imod. Jeg hører til dem, der af Grundfættning ikke holde saa meget af at understøtte saadanne Skoler umiddelbart; jeg ønsker gjerne, at Befolkningen ligesom skal gjøre sig til Meddommer ved Spørgsmaalet om, hvorvidt en Skole fortjener Understøttelse eller ei. Med Hensyn til dem, der selv have Maad til at betale for sig, følger det af sig selv, at Bevillingsmagten ikke behøver at blande sig i Sagen, men for de Fattiges Vedkommende tror jeg, det vil være rigtigt at bære sig ad paa den Maade, jeg har foreslået ved at fremskomme med dette Andbringsforslag. Jeg har først faaet den Tanke at ville stille dette Forslag i, som man kalder det, den 11te Time, efterat Betænkningen fra det ærede Udvalg allerede var trykt; ellers havde jeg selvfølgelig bedt et eller andet af Udvalgets ærede Medlemmer om at stille Forslaget og at gjøre det til sit, hvadenten der nu blev et Flertal eller et Mindretal i Udvalget for det, eller hele Udvalget maatte skulde have været for det. Jeg gjør udtrykkelig denne Bemærkning, idet jeg heder det høie Thing om at stemme eller ikke at stemme for dette Forslag uden Hensyn til Personen, fra hvem det kommer, og Maaden, hvorpaa det kommer, men alene af Hensyn til Sagen, i og for sig.

Th. Nielsen: Jeg hører til det Flertal, som vil unde Forstanderen for Vestsjællandske 200 Rd., og jeg skal derfor med et Par Ord begrunde, hvorledes Flertallet er kommet til dette Resultat. Det er oplyst i Anmærkningerne, at den nævnte Forstander i 1863 blev antagen under den udtrykkelige Betingelse, at han skulde have en Begyndelseslønning af 800 Rd. med et Tilæg hvert 5te Aar af 200 Rd., indtil Lønnen steg indtil 1,200 Rd. Da dette udtrykkelig har været Forudsættningen ved hans Antagelse, har Flertallet ikke kunnet indse, at det vilde være Ret ikke at

give ham, hvad der oprindeligt var tilfjet. Den ærede Ordfører benægtede heller ikke, at Manden havde en Slags moralsk Ret; jeg tror, han sagde saaledes. (Ordføreren: Nei, jeg gjorde ikke!) Ja, flere Medlemmer have dog opfattet den ærede Ordførers Udtalelse saaledes, at han mente, Forstanderen havde en Slags moralsk Ret, og jeg skjønner heller ikke rettere, end at dette er Tilfældet, naar det, jeg nævnte, var Forudsættningen for hans Antagelse. Den ærede Ordfører sagde, at Ministeren paa anden Maade kunde tage denne Sum af de 5,700 Rd., men disse 5,700 Rd. ere jo bestemt til andre Ting, og Forstanderen for Vestsjællandske kan saaledes ikke desraa faae Penge. Flertallet har ikke kunnet se bedre, end at Thinget, da den nævnte Forstander ifølge det i Anmærkningerne Oplyste har en utvilsom moralsk Ret til at faae Pengene, maa gaa ind paa at give Ministeren de nævnte 200 Rd. Jeg haaber, at Thingets Flertal ikke for denne Ubetydeligheds Skyld vil gjøre Noget, som dog i mine Tanker vilde se mindre rigtigt ud. — Med det Samme jeg har Ordet, skal jeg tilføie et Par Bemærkninger om et Par andre Punkter. Jeg har tidligere havt Leilighed til at vise, at jeg varmt paaskjønner Hedejelskabets Virksomhed, men jeg har ogsaa, hver Gang denne Sag har været paa Tale her i Thinget, tilføiet, at det nævnte Hedejelskab gjør sig skyldig i Noget, som jeg ikke finder rigtigt, nemlig i Sandudskylning. Ved sine stærke Kanal anlæg paa Heden transporterer nemlig dette Selskab, dels ved Naturens og dels ved Kunstens Hjælp, paa en let Maade Sandet ned i Jorden eller ud i Aaerne; men netop derved, og især naar der sker Løb, skyller Sandet ud over de andre Lodsseiers Eng, som derved komme til at lide Skade, idet de i Tidens Løb blive høiere og høiere. Jeg henvendte mig ifjor desangaaende til den høitærede Indenrigsminister og bad ham om at tage denne Sag under Overveelse. Dette har han ogsaa, saavidt jeg har erfaret, gjort, idet han har henvendt sig til Amtsaadene derom, men Hedejelskabet har ment, at det ikke ved sine Anlæg paaførte vedkommende Lodsseiere nogen Skade. Disse ere imidlertid af en anden Mening, og jeg kan ikke Andet end slutte mig til dem, efterat jeg har set Forholdene. Jeg tror ogsaa, at den Folkethingsmand, som nærmest repræsenterer den Egn, hvor Hedejelskabet udøver sin Virksomhed, er af samme Mening, og jeg kan derfor ikke undlade paany at rette den Opfordring til den høitærede Indenrigsminister, at han vil have sin Opmærksomhed henvendt paa dette Punkt samtidig med, at de betydelige Forøgelse tilstaaes det nævnte Selskab. — Iblant de Penge, der anvendes til Landvæsenets Fremme, er der, saavidt jeg husker, henved 1½ Tusind Daler til Skolen paa Daaugaard og til Landvæseninstitutet i Odense. Den ærede næstforegaaende Daler ytrede sig meget varmt for, at Staten skulde hjælpe de mindre